

Z á z n a m p r e p a m ä ť
z medzinárodnej archeologickej komisie
na Bratislavskom hrade dňa 16.03. 2015

Hostia:

- Prof.dr. Bojan Djurič – archeológ, Univerzita v Ljubljane
- Mgr. Balázs Komoróczy, PhD. – archeológ, Archeologický ústav AV Brno
- Dr. Heinrich Zabehtický – archeológ, Wien

Domáci:

- Ing. Čulenová – projektový manažér, Kancelária NR SR
- PhDr. Margaréta Musilová – archeológ, MÚOP
- PhDr. Milan Horňák – archeológ, Via Magna
- PhDr. Ivo Štassel – riaditeľ MÚOP

Cieľom posudzovania komisie bolo poskytnúť odpovede na tri otázky, súvisiace s archeologickým výskumom Bratislavského hradu v rokoch 2008 až 2014:

1/ Bol archeologický výskum realizovaný správnou metódou, alebo sa dajú vzniesť akékoľvek výhrady k priebehu bádania?

2/ Je navrhovaný spôsob ochrany a prezentácie nálezov adekvátny a dostačujúci vzhľadom na ich význam?

3/ Existuje konflikt medzi prezentáciou kultúrnej vrstvy z 18.storočia (repliky objektov z tereziánskej prestavby) a kultúrnej vrstvy z 1.storočia pred Kr. (keltsko-rímske objekty) na severnej terase?

K otázke č.1

Všetci prizvaní odborníci sa zhodli na tom, že výskum bol vedený z metodického hľadiska správne a bol realizovaný vo **vysokom štandarde** (väčšina z prizvaných sa pritom s výsledkami výskumu oboznámila už pred rokom 2014).

K otázke č.2

Účastníci komisie konštatovali spokojnosť so spôsobom prezentácie dlažby opus signinum v **novom suteréne** pod nádvorím paláca a s prezentáciou vo **východnom suteréne**. Vyslovili však pripomienku, že všetky exponované konštrukcie a detaily by mali byť označené nápismi so stručnou charakteristikou nálezu.

Členovia komisie tiež nemali námietky ku spôsobu navrhovanej prezentácie objektu Rím II. pod krycou stavbou v polohe **Pod gaštanmi**.

K návrhu prezentácie objektu Rím I. v polohe **zimná jazdiareň** a Rím VII. v polohe **západný bastión** boli členmi komisie navrhnuté nasledovné podnety:

- sprístupniť oba tieto nálezy fyzicky, nie iba sprostredkované; prioritou je priviesť diváka bezprostredne k cennému nálezu, aby naňho mohol zapôsobiť svojou autentičnosťou;
- zahrnúť oba nálezy do „trasy keltských pamiatok na Hrade“, ktorá by bola prístupná širokej verejnosti bez obmedzenia podobne, ako objekt Rím II. (pod gaštanmi);
- objekt Rím I. v polohe zimná jazdiareň nedávať pod sklený poklop, ale zabezpečiť jeho sprístupnenie inou formou, aj za cenu, že budú urobené zmeny v interiéri zimnej jazdiarne (je to nový objekt, nie pamiatka);
- okrem fyzického sprístupnenia nálezov urobiť aj modernú a pútavú vizualizáciu, ktorá poskytne návštevníkovi plastickú predstavu o pôvodnom predpokladanom vzhľade objektov.

Zasypanie nálezov a ich **priemet v teréne** nie je z metodického hľadiska nič zlé, ale prezentácia sa dá urobiť aj pútavejším spôsobom.

Ak sa investor rozhodne podporiť myšlienku „trasy keltských pamiatok na Hrade“, mohol by to napríklad urobiť formou ohlásenia takéhoto zámeru, pričom by sa nemuseli sprístupniť všetky keltsko-rímske objekty naraz – stačilo by zverejniť harmonogram ich postupného sprístupňovania s ohľadom na finančné možnosti investora.

K otázke č.3

História tohto areálu sa skladá z mnohých časových vrstiev, ktoré je žiadúce prezentovať vedľa seba. Z hľadiska komplexnosti pohľadu na dejiny a vývoj Bratislavského hradu nie je paralelná prezentácia keltsko-rímskej vrstvy a tereziánskej vrstvy vo vzájomnom rozpore.

Neoficiálny záznam pre pamäť vypracoval PhDr. Ivo Štassel.

Na Bratislavskom hrade dňa 16.marca 2015.